

BĂTĂLIA DE LA „JIU”

Din memoriile generalului de divizie Nicolae Pătrășcoiu

Ing. Mircea - Nicolae Pătrășcoiu

În slujba adevărului

În arhiva Marelui Stat Major mai erau în preajma celui de-al doilea război mondial circa 45.000 de dosare cuprinzând operațiile militare ale războiului de întregire a României (1916-1918)

O viață de om, abia este de ajuns să le citească, să le analizeze și apoi să le compare cu acelea ale Marelui Stat Major, din țările foste inamice. Istoricul acestui război nu se poate realiza, în toate amănunțele lui, de un singur mare învățat, chiar dacă ar fi înzestrat cu uriașa putere de muncă și geniul marelui Nicolae Iorga.

Natura omenească este stăpânită de multe defecte și deci nu toate actele din dosare au valoare documentară, fiindcă nu toți cei care le-au redactat au fost sinceri și obiectivi în descrierile făcute. Se știe de altfel că nici trei martori ai unei întâmplări nu pot să o descrie identic.

Pentru trierea și analiza actelor din cele circa 45.000 de dosare, M. St. Major a folosit ani de zile un colectiv format din mulți ofițeri și totuși nu a reușit să înlăture neverosimilul și falsul în relatarea operațiunilor.

În privința operațiunilor, marele număr de piese îl formează: dările de seamă, rapoartele operative, buletinele zilnice și în special rapoartele micilor unități și subunități (regimente, batalioane, companii și similare). Nu se putea pretinde, în toate cazurile, competență și bună credință tuturor redactorilor acestor acte. Nimeni nu a consimțit să mărturisească, în mod cinstit o defecțiune (în cazul când au fost comise și au fost destul de multe) și nimeni de pe treptele ierarhice superioare nu a reprimat îndrăzneala unora de asumare a meritelor altora. Toți au închis ochii. Lipsa de onestitate s-a urcat cu deosebire mai sus de regiment, fiindcă goana după glorie începe de la regiment în sus. De aici în sus e vastul câmp al exagerărilor, al trecerii sub tăcere a falsurilor.

În ploaia de gloanțe și sub vijelia de obuze linia întâia de luptă, tace și moare. Departe de vârtejul morții, spatele: telefonează, telegrafiază, scrie, pictează și mai ales „aranjează” documentele oficiale, care ajung la M. St. Major și în comunicate oficiale.

Imensul număr al documentelor oficiale este elaboratul subofițerului cu administrația companiei și în unele cazuri al căpitanului, care încă nu este ramolit, ori a locotenentului care comandă compania. Pe baza buletinelor zilnice și dărilor de seamă ale companiilor, batalioanele au redactat dări de seamă pieptănate de ajutanți, de regimente și detașamente, pudrate și pomădate de alți ajutanți și la rândul lor stat-majoriștii diviziilor și altor mari unități le-au dichisit.

Biroul istoric al M. St. Major român a interzis cercetarea documentelor acestora, până vor trece decenii, care să dea „perspectiva istorică”, până se vor liniști apele tulburate. Accesul a fost rezervat numai câtorva interesați.

Dar iată că după un sfert de veac M. St. Major se hotărăște să dea la lumină o sinteză a operațiunilor 1916-1918 și în adevăr, în 1940 au apărut trei lucrări voluminoase cu anexele lor: ROMÂNIA ÎN RĂZBOIUL MONDIAL.

În volumul III citim în „Cuvânt înainte”:

„Descrierea evenimentelor și operațiunilor s-a făcut ca și la volumele

precedentă - cu cea mai strictă obiectivitate, căutându-se a se da cititorului toate datele și elementele din care să poată trage singur învățămintele și concluziile strategice și tactice, care se impun”.

Atât în această prefață cât și în aceea a volumului I, cititorul este prevenit că au fost folosite „diverse lucrări cu caracter militar sau politic în legătură cu războiul nostru până în prezent”.

Citind însă cele III volume citate mai sus, se constată că M. St. Major, în afară de izvorul original, s-a folosit cu bună știință de:

- acte nesincere, scrise târziu după război, introduse pe căi necinstite în scop vădit fals
- memorii depuse târziu în locul actelor „pierdute”, pe limba română „sustrase”. Memorii înseamnă „aranjament” nu autenticitate.

Când „s-au pierdut”, - deși inamicul nu a putut captura nici o piesă din aceste acte - ori s-au toaletat acte prin „schite”, care nu au nici o concordanță cu textul actelor ori cu faptele real petrecute, autorii nu și-au dat seama că era absolută imposibilitatea să se falsifice toată arhiva și mai ales nu s-au gândit că inamicii au și ei o arhivă similară.

Cu tot braconajul actelor „compromițătoare”, semnalat, cu mult înainte de apariția istoricului M. St. Major, în scopul vădit de a înlătura falsurile partidei adverse, pentru a i se recunoaște o glorie imaginară, în luptele de la Jiu, din fericire au mai rămas destule documente pentru reconstituirea adevărului.

Mă voi servi în lucrarea de față de cele 3 volume citate mai sus ale M. St. Major, care în privința operațiunilor propriu-zise nu face altceva decât să culeagă cu date și să citeze pasagii din cele circa 45.000 de dosare.

Până aproape la finele secolului XIX istoricii romantici, după moda apuseană, ascundeau, de multe ori cu bună știință, adevărul prea supărător, prezentând înfrângerile drept victorii. Ei aveau scuza patriotică de a ne înălța în ochii tinerelor vlăstare, insufându-ne cultul trecutului neamului.

Puținătatea hrisoavelor cunoscute de ei, i-a împiedicat să ne dea

cu fidelitate o istorie a românilor privită sub toate aspectele. Nici unul însă nu s-a gândit să transpună „în timp și spațiu” faptele, ori să ia meritele unora pentru a glorifica pe alții. În opera lor era buna-credință.

D. A. Xenopol și mai ales N. Iorga (ca și discipolii lor) pun sfârșit istoriei de gen declamator, pentru a ne înfățișa una, din care să simțim pulsul vieții neamului în decursul vremurilor și spiritul ce-l animă. Și au încadrat istoria românilor în făgașul istoriei universale.

Istoricul M. St. Major a așteptat să treacă vremea, să se aștearnă vâlul uitării peste tot și peste toate și când în viață nu va mai fi nici un actor de pe scena teatrului de război, să depună pentru toți o coroană de trandafiri întru împăcarea sufletelor lor.

Fapta este creștinească, dar atunci, când confundă voit pe fugari cu viteji și morile de vânt cu destoinicia în conducere, adevărul trebuie scos.

La praznicul victoriei au alergat prea mulți nechemăți cu surle și tobe. „Das lied ist aus” = Cântecul s-a sfârșit, toții cei care și-au făcut iluzii că prin falsuri vor intra în panteonul eroilor neamului s-au înșelat.

Din cele ce urmează cititorul își va putea face o idee asupra valorii operațiunilor, asupra valorii soldatului moșnean și clăcaș, ca și asupra întâmplărilor petrecute în bazinul Jiului în timpul de la 15 august și până la finele lunii octombrie 1916.

Neamul românesc de azi și generațiile lui de mâine, pentru care au scris, nu pierd nimic cunoscându-se slăbiciunile, defectele și calitățile, arătându-le adevărul.

Dimpotrivă !

Privire generală asupra împrejurărilor intrării României în război

Regele Carol I, prinț german, a înhămat politica noastră externă la carul Austriei Habsburgilor și al Germaniei lui Wilhelm al II-lea de Hohenzollern. Printr-un tratat secret România aderă la Tripla Alianță:

Germania, Austro-Ungaria și Italia.

Franz - Josef I, autocrat la suflet, ține sub călcâi 5 milioane de valahi, pe care îi vrea maghiarizați în Transilvania și germanizați în Bucovina, pe un teritoriu cât al regatului liber. Despotul Nicolae al II-lea, la rândul său ție sub cnut alte 5 milioane de moldoveni.

Încredințat că Berlinul nu va putea permite Vienei și Budapestei să-i uzurpe tronul, Carol I se învârtește respectuos toată viața, ca un satelit în jurul înălțimii sale apostolice din Hoffburg și niciodată nu va îndrăzni o cât de timidă intervenție pentru ca nefericiții noștri frați din monarhia lui să fie tratați ca oameni.

O ființă ca Franz Josep I, care fără a vărsa o lacrimă și-a înmormântat tot neamul: părinți, frați, soție, copil, nepoți și strănepoți, în fața căruia prusacul nostru prinț se simțea un mic vasal fără acces la Curtea imperială, nu putea înțelege durerea națiunii române, apăsată de magnații lui.

Carol I - el însuși era autocrat plin de vanitate, când întindea miniștrilor săi două degete -iloți pe latifundiile ciocoilor și arendașilor străini și cu atât mai puțin pentru unitatea culturală și politică a tuturor românilor.

Procesul memorandiștilor nu a găsit ecou în sufletul monarhului nostru rigid, care nu a îngăduit nici o manifestare de solidaritate ori de protest împotriva împilării și măsurilor de deznaționalizare a celor subjugăți.

Fără a tăgădui marile merite ale domnitorului Carol I în războiul de neatarnare din 1877-1878, trebuie să notăm că, tot timpul cât a cărmuit România, s-a sprijinit nu pe popor, ci pe clasa conducătoare, de origine mai mult fanariotă, rămasă străină de aspirațiile neamului românesc.

La 1913 Carol I dictează pacea de la București și sacrifică pe frații din Balcani, predându-i statelor balcanice pentru deznaționalizare, în loc de a le crea un stat independent: Macedonia. Era încredințat că pentru eternitate statele balcanice - cu guverne schimbătoare -ne vor fi prietene și recunoscătoare.

Sub căciula bulgarului, sârbului muntenegreanului s-a ascuns secole nenumărate: tracul romanizat, strămoșul comun al lor și al nostru. Stăpânirile străine, timp îndelungat în sudul Dunării, au sfârșit unitatea poporului trac-romanizat și unora din grupurile din Balcani le-au dat o altă limbă, de unde au rezultat cunoștințe diferite.

La 1914 izbucnește războiul mondial. Convins că patria lui de origine germană va îngeunuchia din nou Franța ca la 1870-1871 și poate întreaga Europă, Carol I vrea să ne târască în război cu orice preț alături de Puterile Centrale și convoacă îndată un Consiliu de Coroană.

În acea „clipă teribilă” din pragul războiului, destinul micului regat, înconjurat numai de dușmani, era în pericol. Pentru care dintre frați să se arunce în vâltoare: pentru cei din răsărit ori pentru cei din apus? Și unii și alții din acești frați ne sunt deopotrivă de scumpi. Alături de țarul învingător pierdem Moldova și Dobrogea, fiindcă de la Petru cel Mare toți țarii doreau să ajungă peste noi și bulgari, la Constantinopole și Marea Mediterană, în cazul că nu vom fi înecați complet în marele ocean slav. Alături de Austro - Ungaria învingătoare pierdem Oltenia, cum am mai pierdut-o, petrolul și toate resursele țării.

Politicienii au fost împărțiți în două tabere, arătându-și filia - mulți contra arginți - pro-centrali și pro-țariști, prin presă și viu grai.

Nichifor Crainic în „Punctele cardinale în haos”, spunea: „N. Iorga a fost atunci figura reprezentativă, care în numele științei, a rostit cuvântul de ordine al vremii sale. Refractor oricărei metafizici, el a creat în schimb unitatea națională a războiului, dând o credință unică tineretului și creând un mare obiectiv dinamismului său sufletesc”.

Dacă Nicolae Iorga, cel mai strălucitor luceafăr care a apărut atât de scurt timp pe cerul continuu întunecat al românismului, și-ar fi întârziat apariția hotărâtă de soartă pentru a ne lumina trecutul și calea viitorului trezind conștiința națională în generațiile de la 1890-1916, însuflețindu-le spiritul de jertfă pentru neam, prin scrisul și cuvântul lui biciuitor, tumultuos al cugetelor și simțămintelor ce ne leagă de glia străbună, animator fără seamăn, vibrant, convingător și profetic, este

aproape sigur că armata română s-ar fi aliniat din primul moment pe Prut și în Carpații nordici cot la cot cu husanii și honvezii chezaro-crăești.

Lutul de la răsărit poate s-ar fi prăbușit mai de vreme, iar mortul din apus s-ar fi descompus mai târziu. Ce soartă ne-ar fi rezervat tigrul Clemenceanu de acord cu perfidul Albion nu se poate bănuși. Deși aliați cu ei la încheierea păcii ne-au tratat mai rău decât pe dușmanii lor ireductibili.

Pe deasupra tuturor politicianilor, fără o profesie avuabilă care s-au perindat la cârma țării o jumătate de secol, pe deasupra tuturor diplomaților fără diplomă și în fine pe deasupra tuturor strategilor militari și civili de cafeenea, a răsunit glasul uriașului gândirii românești al istoricului, al clar văzătorului Iorga: „Civilizațiile latino-anglo-americane nu pot fi învinse de cea germană”.

Înainte de deschiderea Consiliului de Coroană de la Sinaia, el a tipărit în ziarul său „Neamul românesc” următoarea declarație: „Dacă soarta rea a omenirii va da, ca urmare a conflictului provocat de Austro-Ungaria, oribilul război general, naționaliștii democrați nu pot înțelege că forțele, cu greu adunate, ale României, să fie risipite în aventuri lângă un stat a cărui politică externă a fost totdeauna dominată de tendința scăderii și slăbirii elementului român cuprins în el, precum e Austro-Ungaria, lângă un popor pe care fatalitatea l-a opus silințelor noastre de dezvoltare, precum sunt maghiarii.

Și cred că guvernul român va fi în stare să păstreze României o neutralitate demnă, rezervându-și puterile pentru locul și momentul în care s-ar pune în vecinătatea noastră problema de transformare politică, în care calitatea noastră etnică ne dreptul de a ne amesteca, fără ca din partea noastră să fi contribuit până atunci la nenorocirile ca amenință umanitatea și civilizația.

Orice altă politică e menită să întâlnească dezaprobarea opiniei publice, la care întrucât îngăduie interesul țării, consecvenți principiilor noastre ne vom asocia”.

Ecoul acestei declarații a fost decisiv și împotriva furtunii, sfetnicii

tronului nu au cutezat să meargă alături de Puterile Centrale, cu toate amenințările acestora.

După două zile în Consiliul de Coroană numai P. P. Carp (de sânge pomeranian, crescut și educat în spirit german) cere intrarea noastră în război alături de aceia care 1 000 de ani ne-au martirizat frații, ne-au invadat și jefuit, ne-au mutat continuu granița și au încercat să catolicizeze Oltenia, - Carol I închide ochii la 14 septembrie 1914 (stil vechi), scutit de a vedea înfrângerea germană.

Șeful guvernului I. I. C. Brătianu trimite îndată ardelenilor, prin nihilistul de origine dubioasă C. Stere, îndemnul de a muri pe câmpiile Galiției și în Balcani, pentru apărarea „patriei comune Ungaria”, tăindu-le astfel nădejdea de a mai privi spre Carpați.

Mica Românie, cu aceeași mărunți politicieni, rămâne „neutră” permițând tranzitul clandestin de armament și muniții germane spre Bulgaria și Turcia aliatele centralilor și alimentarea cu cereale a acestora, dar și a românilor din Transilvania și Bucovina, care pot muri de foame.

Aurul țării este strâns până la ultimul galben din salba fetelor și va fi dus mai târziu împreună cu tezaurul acolo de unde nu vor veni decât osemintele lui Dimitrie Cantemir.

Pregătirea armatei române

Campania din Bulgaria dezvăluse și celor mai profani, în 1913 marile lipsuri în organizarea, dotarea și instrucția armatei. Unitățile nou create la mobilizare fără coeziune, aveau goluri mari în cadre: ofițeri și subofițeri, ofițeri în rezervă fără pregătire. Serviciile nu au funcționat, muniții numai pentru câteva zile, armament ca pentru anul 1890 și acesta mai mult decât insuficient, tunuri grele, obuziere grele nimic, material sanitar lipsă, echipament lipsă, cel existent de culoare neagră-vizibil de la mari distanțe.

Gradul de căpitan activ, pentru majoritatea ofițerilor: Ionescu, Popescu, Vasilescu etc., era gradul ideal în carieră. Gradele următoare

erau rezervate, în general pentru nume de rezonanță străină, fiindcă regele Carol I nu s-a sprijinit pe românii de baștină. După drama de la Sarajevo, când arhiducele Franz Ferdinand de Habsburg și soția sa au fost asasinați, guvernul încearcă să cârpească ce se mai poate. E însă prea târziu. Se improvizează ofițeri tineri cu 6,5,4 și mai puține clase secundare. Între 1914-1916 au fost promovați ofițeri cu gradul de sublocotenent circa 700 de tineri cu 7 și 8 clase, 480 cu 4,5 și 6 clase, precum și 2500 de sublocotenenți de rezervă. Din totalul de 13.000 de ofițeri, 7500 aveau la bază 7-8 clase, restul de 5500 aveau numai 4,5 și 6 clase.

În lunile august și septembrie 1914 aproape tot efectivul armatei a fost concentrat în două serii pentru instrucție.

Timp de 48 de ani armata s-a găsit în domeniul rezervat regelui. Se înțelege că Austro-Ungaria, de care eram legați prin tratat, nu a permis nici înarmarea cu material tehnic modern a armatei române, de teama de a nu fi îndreptat acest armament împotriva sa. Astfel se face că la 1916 ne găsim cu o pușcă la doi oameni, fără industrie de război și cu soldați neinstruiți, fiindcă dresajul pentru parada de 10 mai nu se cheamă instrucție de război. În munți nu s-a făcut nici o manevră. Operațiile în munți sunt total necunoscute teoretic și practic. Cartea „Războiul în munți” de generalul von Kuhn a fost răsfoită de puțini ofițeri. Nici din curiozitate ofițerii noștri nu s-au urcat pe timp de pace pe vârful vreunui munte, cel puțin vara, cu toate că aveau presentimentul că vor fi chemați cândva să lupte în munți.

Napoleon nu întreprindea vreo campanie până când țara inamică nu era în prealabil cunoscută: topografic, resurse de hrană, stare de spirit, capacitatea și defectele comandanților militari etc.

Ofițerii germani, travestiți în călugări și turiști, cutreierau nestingheriți munții noștri, chiar și în timpul neutralității din 1914-1916. Serviciul de spionaj german avea ce să spioneze, în preajma intrării noastre în război, fiindcă noi nu am făcut nici un secret din apărarea țării.

Starea economică și culturală a țaranului român

Răscoala țărănească de la 1907, reprimată cu sălbăticie de guvernul I. I. C. Brătianu, de acord cu marii latifundiați din opoziție, arătase că țărănimea română era cea mai nenorocită din întreaga Europă. Săracă „lipită pământului” în marea ei majoritate, analfabetă, roasă de boli, fără asistență medicală, trăind în bojdeuci ca troglodiți, negăsind nici o dreptate în fața legilor, exploatat la sânge, cu o mortalitate înspăimântătoare, țărănimea aceasta va fi chemată să-și dea ultima picătură de sânge pentru apărarea pământului strămoșesc ajuns în mână de tirani. Ea nu era străbătută de fiorul fraților subjugați, despre care știe vag că cei de peste munte sunt „ungureni” cu cojoc și ghioagă, ori „boangheni” dacă poartă straie negre. Pe frații de peste Dunăre îi confundă cu bulgarii-zarzagavii, ori cu sârbii bragagii. În schimb țaranul german, cu care avea să se lupte, știe că drumul expansiunii germane Berlin-Belgrad trece prin București.

Marele învățat apărând drepturile țărănimii în parlamentul ciocoilor surzi și haini spunea, la „legea agrară” următoarele: „Războaiele lui Ștefan cel Mare nu au fost purtate însă, cum am mai spus, numai cu boierii, ci au fost purtate și cu țaranii. Și când Ștefan a fost bătut la Războieni, a fost bătut fiindcă rămăsese numai cu cei dintâi. Când la Podul Înalt au luptat și țărani lângă Ștefan cel Mare, el a ieșit învingător. Pământul Moldovei a fost apărat și mai departe, nu cu forțele boierești, ci cu virtutea îndărătnică a țaranilor proprietari de pământ. Căci cu proprietatea de pământ a țaranului începe epoca de vitejie la noi. Iar cu pierderea proprietății mici a țaranului începe rușinea și umilința noastră. Acesta este un adevăr istoric.

Astfel nu pe marea proprietate singură se poate rezema dezvoltarea unui neam, ci ea se reazemă pe buna stare și fericire a stratului celui mai numeros și muncitor din populația țării. Pe aceasta și nu pe altceva. Vedeți! Noi urmărim planuri mari, visăm o Românie largă,

cu toate că avem în centrul ei țărănimea cea mai nenorocită. Și totuși vom visa să întindem aripile vulturului dacic, să atingem cu ultima pană din aripa stângă Tisa și cu cea din urmă pană dreaptă Nistrul. Și aceasta cu sătenii pe care-i avem? Se poate o rătăcire mai mare?”

„La 1902 dvs. erați în plină eră de întărire a burgheziei capitaliste, create prin mijloace de stat, dar care aveți nevoie pentru a mătura terenul de rămășițele boierimii. Partidul acesta de ariviști a-ți fost siliți să-l întemeiați: oameni ai căror părinți nu au fost nici moșieri, nici bancheri, care au muncit Dumnezeu știe cât și cum, dar cu toate acestea s-au trezit într-un moment stăpâni pe bogăția Țării Românești.

Iată ce ziceam, notați bine, în 1902: deci datoria unui partid liberal era să facă din țărănime elementul dominant în viața noastră pe toate țărmurile, să dea în stat, în economia națională, în viața culturală o icoană cât mai desăvârșită a țăranului român.

Pentru aceasta se cădea ca milioanele cufundate de veacuri în întuneric, ducând viața dobitoacelor și a buruienilor părăsite ale câmpului, să capete o conștiință prin luminarea înțeleaptă chibzuită a gândului lor. Și pentru aceasta trebuie început de aiurea: prin întemeierea din nou a moșnenilor, prin restituirea pământului care a fost smuls cu sila, cumpărat cu șiretenie și cedat de cei care-l avuseseră cu „durerea inimii”: Aceasta este exproprierea.

Nimeni nu a îndrăznit în vremea despotului Carol I să rostească, în parlamentul aleșilor prin furtul voturilor, asemenea cuvinte biciuitoare și de trezire a conștiinței naționale. În schimb au voit să-l împuște ca instigator la 1907”.

A dat aceste citate scurte din marea operă oratorică: „Discursuri Parlamentare” volumele 1 și 2 pentru ca cititorul să poată înțelege de ce șerbii-iloți, de pe moșiile nababilor Olteniei: Târnoveni, Oroveni, Dași-Gabroveni, Economosi etc., s-au speriat de racheta „domnilor nemți”, au părăsit creasta munților alungați de tunul greu german, au aruncat echipamentul alergând la trenul care să-i ducă acasă ori s-au predat inamicului pentru a muri de foame în lagărele de represalii. Pentru ei

patria era o ficțiune. Și va înțelege de ce moșnenii de sub poala munților aceleiași Oltenii au rămas stâncă neclintită: pentru ei patria era cureaua de pământ moștenită din tată în fiu, boii și plugul cu care o brăzdează pentru a-și hrăni familia. Moșia, căsuța, boii și uneltele nu le împarte cu nimeni și știe că dacă ele nu pier, familia lui nu va pieri de foame. Patria lui nu este abstractă, ci concretă.

Țărănimea aceasta românească, nemâncată de secole, istovită de muncă a mers cu pieptul gol în fața mitralieri și tunului german.

Ea a purtat greul războiului, fiindcă toți moșnenii, bibicii, șozii sclavagiști și toți nepoții s-au aciuat prin cartierele marilor unități, pe la părțile sedentare și prin toate dosurile și cotloanele dispense de a nu da ochii cu inamicul.

Pregătirea politică

O țară mică cum era regatul român nu putea face politică de izolare, o insulă în mijlocul unui ocean de dușmani. Regele Carol I nu putea alege decât calea pe care a ales-o: alianță defensivă într-o coaliție de puteri, nu una ofensivă. Am plătit scunip această alianță cu aservirea economică Germaniei și Austriei, de la 1833 până la război.

Politica externă era dirijată de rege. La 1400 granița Olteniei spre Austria trecea prin fața Hațegului și Sibiului și de atunci până la 1888 aceasta a tot fost mutată cu forța spre sud. Carol I nu a permis interpelarea în parlament, în 1869 și 1888 pentru raptul munților Lotrului și nici să aducă la cunoștința poporului.

Într-o scrisoare din 1912 regele face toate eforturile pe lângă arhiducele Franz Ferdinand să nu permită slăbirea Turciei europene. Cu alte cuvinte să nu permită eliberarea bulgarilor, sârbilor și albanezilor ca și grecilor de sub jugul turcesc.

Plenipotențiarilor din protipendada noastră grecească, încă neromanizată, nu aveau nici un interes să apere cauza românilor, pe lângă cabinetele europene. În cele mai multe cazuri aceștia erau simple

fosile bugetivore.

Presă, a 4-a putere în stat, în mâna străinilor, care ne dușmăneau, era fabricantă de opinie favorabilă aceloră în solda căreia se găsea: dușmani externi și interni.

Cârmuirea străină și înstrăinată, care uitase să mai vorbească limba valahă, în cazul că a știut-o, ciripind acum franțuzește și clasa de mijloc de jargon mai mult german, trăind parazită pe spinarea țărănilor, sunt stavilă în calea scoaterii din întuneric a acestora.

Iredentismul stârnește ura nu numai a opresaliilor românilor subjugăți ci și a potențailor din România.

Lupta pentru unitatea culturală și politică a românilor de pretutindeni o deschide Nicolae Iorga și o continuă cu perseverență și înverșunare, prin scris și viu grai, toată viața. Un ostaș curajos, viteaz poate fi erou odată de două ori pe câmpul de luptă. Nicolae Iorga este un erou de fiecare zi până la ultima suflare, când e răpus de dușmanii din urmă prin mâna unor insurgenți criminali dinăuntru.

Trăind în aria strămoșească: Pătru din stânga Dunării, Pătru din dreapta Dunării, căruia i s-a atârnat un sufix „of” în Bulgaria pentru a nu-l mai recunoaște în Petrof sau „ovici” în Serbia devenind Petrovici, viața urmașilor traco-daci a fost strâns legată de trecutul nu prea îndepărtat și cu orice sacrificiu ei trebuie să ajungă la cunoștiință că sunt urmașii aceluia strămoș-păstor, frați din aceeași tulpină.

La învrăjbirea acestor frați minori au lucrat din răspuțeri dușmanii comuni, nu atât pentru hegemonie, cât mai ales pentru colonizarea acestei arii, cum au procedat marile puteri din apus în alte continente.

Politicienii de duzină, stăpânii lui Pătru, Petrof și Petrovici nu s-au ocupat cu istoria originii acestora. Războiul mondial îi găsește în tabere diferite, fiindcă „diplomații” aceștia au avut „fler politic” și ca în balada „Miorița” Petrof a înfipt cuțitul în spatele lui Petrovici și apoi în coapsa lui Pătru.

Doi ani de neutralitate 1914-1916

La 2 august 1914 Austro-Ungaria declanșează războiul mondial. Austro-germanii ne cer să intrăm în război alături de ei. Am arătat în altă parte cum ne-am declarat neutri.

Pe la mijlocul lunii ianuarie 1915 centralii se gândesc la un atac brusc în Banat și Transilvania.

România aduce la efectiv de război 3 regimente de vânători și 9 de infanterie. În trecători transportă un număr de turele, scoase din forturile din Centura București, din care două la Bumbesti în Valea Jiului.

Germania presează România să-și precizeze poziția și în mai vrea să o atace pentru a deschide drumul spre Turcia și pentru a ne jefui de toate resursele: petrol, cereale, vite etc., ca orice tâlhar la drumul mare.

La 30 iulie 1915 M. St. Major ia măsuri de organizare a unor poziții de apărare pe direcțiile principale ale unui eventual atac.

Una din aceste direcții este și Valea Jiului. Aliniamentul fixat a fost: Bumbesti-Porceni-Arsuri-Horez-Vădari (poziția principală de rezistență) și Buliga - mănăstirea Lainici - D. Urdu ca pozițiile de avanposturi.

Drept contra măsură austro-ungarii au întărit zona dintre Mureș și frontieră prin lucrări de sapă.

În vara anului 1915 de teama invaziei, garnizoanele noastre din zona carpatină vor trece în acoperirea frontierei și timp de un an de zile ostașii asudă pentru a zgâria „o poziția întărită”, care dacă ar fi fost utilizată, cum a fost aceea din Valea Jiului, ar fi fost o poziție de sinucidere, fiindcă în loc de a se fortifica culmea munților, înglobând observatoare, s-au sfredelit la piciorul dealurilor crâmpoșe răzlețe de găuri, necamuflante, neconsolidate cu nimic (lemn, fier, beton etc. cum a fost la Jiu) dând posibilitatea atacatorului să privească de pe înălțimile din față întocmai cum ai privi din turnul Eiffel într-o groapă de la baza lui.

În cazul Văii Jiului fortificarea era indicată să se facă pe plaiurile

împădurite dintre frontieră și aliniamentul ales la 1915. Pôziția de rezistență în acest caz ar fi fost camuflată, blindată și continuă.

Ațașajii noștri militari nu au putut învăța nimic de la beligeranți, din procedeele de luptă, după ce au ajuns la războiul de stabilizare; noi am rămas la cele de la 1870, cu armament de muzeu.

La 29 septembrie 1915 Anglia ne învață să trăim în război contra Centralilor, promițând să aducă la Salonic circa 200 de mii de oameni.

Franța cerea rușilor să vină în ajutorul sârbilor, iar Italiei să trimită trupe în Albania sau Salonic. Aliații cer României trecere liberă rușilor prin Moldova a Armatei a 7-a. Situația României este critică.

În curând rușii renunță să atace pe bulgari și germani la atacul României pentru a pregăti ofensiva de la Verdun și pe frontul italian.

La 24 octombrie generalul Laguiche telegrafiază lui Joffre din Odesa că „nu trebuie atacată România care va respinge atacul cu armele”.

La 2 decembrie 1915 Joffre cere coaliției să acționeze economicește și militărește pentru a elibera România de încercuirea germană.

La 22 ianuarie 1916 M. S. Major aduce „Grupul de acoperire Jiu” la efectiv de mobilizare: R. 18 inf. cu 3 batalioane, R. 58 inf. cu 3 batalioane, Bat. IV/R. 18, Detașamentul Turele de 53 mm Bumbști și Centrul de Aprovizionare. Comandant col. Dumitru Cocorăscu.

La 4 februarie 1916 gen. Laguiche telegrafiază din Odessa lui Joffre: „Rusia și România sunt în dezacord asupra formei de acoperire. Rusia vrea să ia asupra sa acțiunea din Moldova, restul rămânând României. În Dobrogea ar trimite numai pentru integritatea provinciei.

România cere 200.000 de ruși, care să acționeze în Dobrogea, rezervându-și dreptul de a acționa singură în Transilvania.

Intențiile Rusiei în Moldova sunt străvezii.

La 25 aprilie 1916 generalul Joffre cere englezilor să consimtă la ofensivă la Salonic pentru a decide România și Grecia să intre alături de aliați.

Abia la 17 mai 1916 englezii îi răspund că se opun oricărei operații ofensive a Corpului lor expediționar la Salonic.

Anglia nu se gândește să aducă pe ruși la Constantinopol și apoi în Mediterană.

La 17 iulie 1916 generalul Joffre comunică președintelui Consiliului de miniștri și Ministerului de Externe francez textul proiectului de convenție militară propus de Rusia, României:

- Armata română își păstrează autonomia și inițiativa absolută a operațiilor.

Convenția nu vorbește nimic de vreo ofensivă la Salonic, dar cere angajarea de convorbiri între delegații francezi, englezi, sârbi și români precizând acțiunea aliaților la Salonic.

În timpul acesta în Bucovina, în Carpații Păduroși și în Galiția, neamul nostru din Transilvania și Basarabia în luptă fratricidă, sângerează pentru asupritorii lor, iar în Italia, ca și străbunii lor, la Solferino ori Custozza ardelenii își dau viața tot în luptă fratricidă.

Românii de peste munți, rămași fără conducători politici, care au făcut declarații de fidelitate, au fost complet dezorientați. Iuliu Maniu, scutit de mobilizare s-a dus voluntar pe frontul italian, iar Alexandru Vaida a declarat că în cazul când dorobanțul român al regatului va încerca să treacă hotarul, el va fi cel dintâi care va trage.

În vremea aceasta, a râurilor de sânge, pe șoseaua Kisseleff din Bucureștiul petrecerilor inconștiente se desfășoară bătălia cu flori a cioclovinelor în echipaje de lux.

În ajunul mobilizării se fac experiențe, la trupele de acoperire cu grenade tip Savopol (fabricație indigenă), se comunică trupelor că fiecare luptător va fi scutit de oțel și nimeni nu va fi rănit ori ucis de glonț.

Majoritatea regimentelor și marilor unități sunt comandate de colonei și generali de origine străină.

În jos comanda batalioanelor, companiilor și similare o au „Bistițenii” - tătuci, în cea mai mare parte.

În capul tuturor acestora: generalul Iliescu, fără școală de război.

Tratatul de alianță din 04.08.1916 (în rezumat)

România se angajează să declare război Austro-Ungariei. Ea va avea dreptul să anexeze teritoriile austro-ungare, până la linia de delimitare care va începe de pe Prut la un punct aproape de Noua Suliță, va urma râul până la frontiera Galiției, la confluența Prutului cu Ceremușul, va urma frontiera dintre Galiția și Ungaria până în punctul Stog (cota 1665). De aici va urma linia de separare a apelor dintre Tisa și Vizău, pentru a atinge Tisa, în amonte în locul unde ea se unește cu Vijăul.

De la acest punct va coborî talvegul Tisei până la 4 km în aval de confluența cu Someșul, lăsând satul Vasaros Nameny, României. Va continua apoi în direcția Sud-Est până la 6 km Est de Dobrețin. De aici atinge Crișul la 3 km în aval de unirea cu cei doi afluenți (Crișul Alb și Crișul Repede). Va atinge apoi Tisa la înălțimea satului Algye, la N-E de Segheduș, trecând la Vest de satele Croshaza și Bekessamson, la 3 km de care se va face o mică curbă.

Plecând de la Algye linia va coborî talvegul Tisei până la confluența cu Dunărea și în fine va urma talvegul Dunării până la frontiera actuală a României. România se obligă a nu ridica fortificații în fața Belgradului. Ea nu va încheia pace separată și se va bucura de aceleași drepturi ca și aliații la preliminarii, tratative de pace etc.

Brătianu a renunțat la frontiera naturală Tisa și Serbia nu și-a pus semnătura pe tratat.